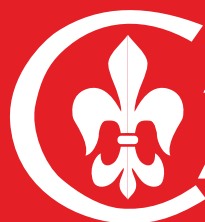

nr 10
(404)

październik
2021

Indeks 330108, ISSN
0867-2024
cena 7 zł

MIESIĘCZNIK INSTRUKTORÓW ZHP

Czuwaj

PRZEDZJAZDOWO PRZEDZJAZDOWO PRZEDZJAZDOWO

42. ZJAZD
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

TO SIĘ OPŁACA!

KONFERENCJA O WYCHOWANIU EKONOMICZNYM W HARCERSTWIE

Za nami konferencja harcistrzowska zorganizowana przez Wydział Wychowania Ekonomicznego Głównej Kwatery ZHP „TO SIĘ OPŁACA. Wychowanie ekonomiczne w harcerstwie”. W konferencji uczestniczyło prawie 50 osób w formule zdalnej oraz ponad 20 harcerzy i instruktorów obecnych bezpośrednio, „na żywo” na konferencji.

A co działo się na konferencji? Całą sobotę 16 października 2021 r. poświęciliśmy kompetencjom ekonomicznym, zwracając uwagę, że są to kompetencje kluczowe we współczesnym świecie.

Program konferencji był napięty, wiele tematów ledwie zasygnalizowaliśmy, ale też taki był nasz cel – pokazać wychowanie ekonomiczne w jak najszerszym kontekście, zarysować możliwe kierunki działania i pozostawić naszym uczestnikom raczej z niedosytem i dawką inspiracji niż ze znużeniem.

Sądząc po pierwszych opiniach, które otrzymaliśmy od uczestników, cel, który przyświecał konferencji, został zrealizowany. Było inspirująco, ciekawie, motywująco. Poczytajcie sami – na końcu prezentujemy garść odpowiedzi uzyskanych po konferencji w ankietach ewaluacyjnych, zarówno od uczestników zdalnych, jak i tych biorących udział na żywo.

Program konferencji był w zasadzie podsumowaniem efektów pracy naszego wydziału od jego powstania, czyli około półtora roku. Zaprezentowali się i wsparli nas programowo wszyscy partnerzy, z którymi przez ten czas nawiązaliśmy współpracę, udało się podczas warsztatów pokazać formy

pracy i poszerzyć rozumienie wszystkich obszarów wychowania ekonomicznego, a także przedstawić naszą stronę internetową i kolejne wydania, nad którymi pracujemy.

Zależy nam na tym, abyśmy w harcerstwie na hasło „wychowanie ekonomiczne” mieli więcej skojarzeń niż tylko: „przedsiębiorczość”, „akcje zarobkowe” i „składki”. Rada Unii Europejskiej określiła pulę kompetencji kluczowych, czyli takich, które pozwalają na samorealizację, pozostawanie przez całe życie w sposób skuteczny aktywnym zawodowo, na rozwój osobisty i prowadzenie zrównoważonego stylu życia w pokojowych społeczeństwach, a także kierowanie życiem w sposób prozdrowotny i aktywny obywatelsko. **Szeroko rozumiana przedsiębiorczość znalazła się na liście tych niezbędnych wszystkim we współczesnym świecie kompetencji.**

My też uważamy, że to niezbędne umiejętności, stąd powołanie Wydziału Wychowania Ekonomicznego.

W pierwszym okresie naszej działalności – koncepcyjnym, intensywnie pracowaliśmy nad określeniem, co to właściwie jest wychowanie ekonomiczne, o jakie obszary i umiejętności nam chodzi i jak wyobrażamy sobie kompetentnego ekonomicznie harcerza. Tematykę podzieliliśmy na 6 kategorii. Rada Unii Europejskiej mówi „kompetencje kluczowe”, my mówimy „sprawności na całe życie”! Kolejny krok to zebranie jak najwięcej inspiracji – już istniejących w harcerstwie, ale też w innych miejscach, ponieważ wiele organizacji i instytucji zajmuje się propagowaniem kompetencji ekonomicznych. Stąd też nawiązanie współpracy z Uniwersytetem Humanistycznospo-

lęcznym SWPS, Warszawskim Instytutem Bankowości czy Fundacją Katalyst Education, a także angażowanie coraz to nowych osób do działań wydziału (nieustannie zapraszamy!). To przeszukiwanie internetu, czytanie książek, wybieranie gier planszowych. Dalej też tworzenie nowego harcerskiego programu.

Efekty naszej pracy zebraliśmy na przygotowanej specjalnie stronie internetowej z pakietem inspiracji programowych, instrumentów metodycznych i całą pulą materiałów do realizowania w drużynach. Strona jest dostępna dla każdego pod prostym adresem: <https://zhp.pl/www>.

Jesteśmy przekonani, że w harcerstwie można o ekonomii mówić nie tylko ciekawie, poprzez zabawę czy grę, ale także że możemy ją poznawać naturalnie, pośrednio i poprzez uczenie w działaniu. Stąd zaangażowanie wydziału w tworzenie nowego SIM, gdzie nasz wkład zobaczycie we wszystkich instrumentach, a także wciąż rozwijany materiał „ekonomia w codzienności”. Organizacja biwaku, zakupy na wycieczce, sprzęt obozowy? To idealne okazje do rozmów o ekonomii!

Tworzymy też zupełnie nowe propozycje programowe. Zaczęliśmy od „Lata z finansami”, czyli próbki materiałów dla różnych metodyk, a w roku 2021 zorganizowaliśmy interaktywną grę dla zastępów „Fabryka ciastek” (pisał o niej w poprzednim numerze „Czuwaj”) oraz propozycję dla harcerzy starszych i wędrowników „ZawodoŁOWCY” we współpracy z Fundacją Katalyst Education i Uniwersytetem SWPS. Prowadziliśmy też szereg warsztatów – w chorałgwiach, hufcach, na Wędrowniczej Watrze. Staramy się promować wychowanie ekonomiczne szeroko! Wiemy, że **harcerstwo ma potencjał i narzędzia, by wyposażać wychowanków w umiejętności, dzięki którym poradzą sobie w dorosłości, będą samodzielni, nie popadną w długi i nie staną się ofiarami nieuczciwych praktyk.**

A teraz obiecane opinie uczestników konferencji. Jakie były przedstawione w anonimowej ankiecie wrażenia uczestników warsztatów?

- *Super warsztaty, poznałam nowe narzędzia i chętnie wykorzystam je nie tylko na zbiórkach, ale i na godzinach wychowawczych. Dziękuję.*

PROGRAM WYCHOWANIA EKONOMICZNEGO ZHP

Wychowanie Ekonomiczne Dlaczego jest ważne?

W 2006 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęły zalecenie w sprawie **Kompetencji Kluczowych**

Stanowią one **połączenie:**

- wiedzy,
- umiejętności
- postaw

uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia przez całe życie.

European Commission

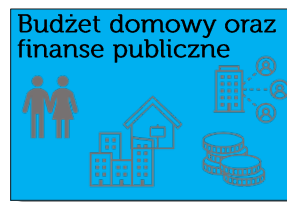
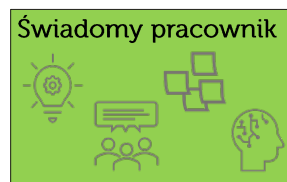
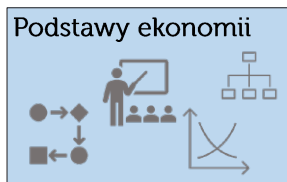
Związek Harcerstwa Polskiego

- Prowadząca zaprezentowała narzędzia bardzo przydatne w pracy z młodzieżą, które ułatwią przygotowanie harcerzy i wędrowników do odnalezienia swojego miejsca na rynku pracy.
- Bardzo ciekawe warsztaty, wartościowe do wprowadzenia w moim środowisku. Na pewno wykorzystam przedstawione narzędzia!
- Bardzo dziękuję za konkretne propozycje, które na pewno pomogą mi pracować ze starszymi pionami. Widać ogromne doświadczenie prowadzącej.
- Bardzo inspirujące i dające dużo pomysłów i motywacji warsztaty. Dziękuję.
- Bardzo ciekawe narzędzie do pracy indywidualnej, w szczególności przy układaniu prób na stopnie.
- Dobry sposób wyjaśnienia podstawowych pojęć w praktyce.
- Fantastyczne propozycje do poprowadzenia warsztatów tematycznych w swoim gronie. Super strona „Mapa karier” do rozwijania siebie i swojej kadry!
- Pozytywnie oceniam te zajęcia, fajnie, że na przykładzie prostych scenek poznaliśmy podstawowe pojęcia ekonomiczne.

W tym miejscu raz jeszcze dziękujemy wszystkim, dzięki którym nasza konferencja się odbyła. Uczestnikom, tym obecnym zdalnie i tym obecnym na żywo, burmistrz Małgorzacie Kwiatkowskiej za ugoszczenie nas w Urzędzie Dzielnicy Targówek i objęcie imprezy honorowym patronatem, wszystkim naszym gościom, którzy wsparli nas swoją wiedzą ekspercką i doświadczeniem:

- Marcie Wrzosek z Fundacji Katalyst Education, która podczas warsztatu „Świadomy pracownik – świadomie wyznaczać ścieżki kariery” pokazała nam innowacyjne narzędzia, np. „Mapę karier”,
- Waldemarowi Zbytkowi, prezesowi Warszawskiego Instytutu Bankowości, który oprócz prowadzenia warsztatu na temat „Budżet domowy i obywatelskie finanse” na zakończenie swojego wystąpienia przekazał w ręce zastępcy naczelnika ZHP hm. Jarosława Janasa jeden z przedwojennych egzemplarzy książki Janusza Korczaka o wychowaniu ekonomicznym „Bankructwo Małego Dżeka”,
- profesor Joannie Sokołowskiej z Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS za ciekawy wykład,

OBSZARY MERYTORYCZNE PROGRAMU

- Barbarze Głowali, dyrektor ds. Etyki i Ładu Korporacyjnego z firmy Skanska Central Europe za warsztat nt. etyki i społecznej odpowiedzialności,
- Wiktorowi Wróblewskiemu za przeprowadzenie warsztatu o świadomej konsumpcji,
- autorowi książek dla dzieci Grzegorzowi Kasdepke, który opowiedział o swojej drodze od ekonomicznego laika do autora książki dla dzieci o ekonomii „Zaskórniaki”, do której pojęcia ekonomiczne opisywał znany ekonomista Ryszard Petru.
- hm. Maćkowi Kądzielskiemu za jak zawsze pyszny obiad,
- harcerzom z warszawskich środowisk 19 i 321, którzy pomogli wszystko rozłożyć, złożyć i obsłużyć.

Śledźcie nasze kolejne działania i bierzcie w nich udział, bo: TO SIĘ OPLACA!

PHM. ANNA WICHTOWSKA

HUFIEC WARSZAWA-WOLA
CZŁONKINI WYDZIAŁU WYCHOWANIA EKONOMICZNEGO GK ZHP

HM. PAWEŁ MARCINIAK

HUFIEC WARSZAWA-WOLA
KIEROWNIK WYDZIAŁU WYCHOWANIA EKONOMICZNEGO GK ZHP

Wszyscy zebrali pochwały od uczestników konferencji, co dodatkowo utwierdza nas w przekonaniu, że współpraca z partnerami to dobry kierunek i wzbogacenie naszego programu.

Dziękujemy też:

- ekipie technicznej Filipa Markosa, dzięki której możliwa była transmisja online,
- phm. Agnieszce Kwiatkowskiej za przygotowanie i przeprowadzenie, jako przewodnik, wycieczki po Warszawie śladami instytucji finansowych oraz bankowości (było też o napadach na banki),

ODWIEDŹ STRONĘ
O WYCHOWANIU EKONOMICZNYM

OBSZARY MERYTORYCZNE PROGRAMU

Świadoma konsumpcja

Konsument świadomy społecznie oraz ekonomicznie, potrafiący identyfikować swoje realne potrzeby, dbający o środowisko oraz umiejący dokonać wyboru na podstawie jakości i ceny towaru/usługi.

Podstawy ekonomii

Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu ekonomii, finansów oraz zasad inwestowania. Orientacja w podstawowych procesach ekonomicznych i powiązaniach, jakie między nimi występują.

Świadomy pracownik

Posiadanie wiedzy o swoich prawach i obowiązkach jako pracownika lub usługodawcy. Umiejętność identyfikacji osobistego potencjału i budowania ścieżki kariery zawodowej. Świadomość trendów na rynku pracy, zmienności zawodów i preferencji przyszłości.

Etyka i społeczna odpowiedzialność

Wychowanie obywateli świadomych znaczenia społecznej odpowiedzialności oraz konieczności zachowania etyki w podejmowanych decyzjach ekonomicznych jako przedsiębiorca, konsument, pracownik lub po prostu obywatel.

Przedsiębiorczość

Budowanie wiedzy i umiejętności, pozwalających na identyfikowanie ekonomicznych szans i zagrożeń otoczenia a następnie aktywne podejmowanie zorganizowanych działań dla osiągnięcia spodziewanych efektów ekonomicznych.

Budżet domowy oraz finanse publiczne

Umiejętność odpowiedzialnego i racjonalnego zarządzania osobistymi finansami, budżetem domowym oraz dokonywania świadomych obywatelskich wyborów z wiedzą o ich wpływie na stan finansów publicznych kraju i sytuację ekonomiczną obywateli.